

Дата: 01.04.2025р.

Урок: Мистецтво

Клас: 9-Б

Тема. Фотомистецтво. Напрями і стилі.

Мета: Сформувати знання, що стосуються напрямів і стилів фотомистецтва, прослідкувати за етапами сприймання фотографії, розглянути специфіку візуальної мови фотографії; Розвивати вміння висловлювати власну думку, розрізняти напрями і стилі, технічні засоби фотомистецтва, створювати фото-арт; Виховувати ціннісне ставлення до фотомистецтва, професій, пов'язаних з фотографією.

Тип уроку: комбінований

Хід уроку

Перегляд відеоуроку за посиланням <https://youtu.be/ CGN847idec> .

1.Організаційний момент. Приїтання.

2. Актуалізація опорних знань.

Опрацювання завдань із підсумкової роботи.

3. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми уроку.

Що таке фото? Яке значення має фото в нашому повсякденні?

Яка мета фотографії?

4. Вивчення нового матеріалу.

-Фотографія (від грецького «світлопис») – створення технічними засобами зорового образу, який виразно й достовірно відбиває момент дійсності (предметів, об'єктів, людей) Результат – електронне зображення (цифрове фото) або світлина на папері.

Винахідником фотографії є француз Жозеф Нісефор Ньєпс (1826р.)

Удосконалили фотографію Луї Дагер та англієць Фокс Тальбот. У 1841 р. отримав патент за власний спосіб (калотипія) Тальбот. У 1839 р. Дагер доповів Паризькій академії про винайдений ним спосіб фотографування (дагеротипія).

Легенда американського і світового фотомистецтва – Ансел Адамс (1902-1984), засновник першого в США факультету мистецтва фотографії в Каліфорнійській школі мистецтв. Він вважав, що технічна досконалість і майстерність фотографа не можуть зрівнятися з художнім поглядом. Його фотороботи слугують наочними посібниками у композиції.

Відомий український фотограф Альфред Федецький – випускник фотографічного інституту Віденської Академії мистецтв. Відкрив фотомайстерню в Харкові, знімав коронованих осіб, діячів мистецтва і т.п.

Фотографію починають викладати на кінооператорському факультеті Київського Театрального Інституту ім. Карпенка-Карого; техніку фотографії — також у Львівському Політехнічному Інституті. Для потреб побуту влаштовуються періодично в більших містах курси фотографії, які випускають фотографів-техніків. При Міністерстві культури у Києві існує експериментальна фотостудія. Виробництво фотоматеріалів — кіноплівки і великоформатні фотоплівки виробляються в м. Шостка, Сумської області, фотографічний папір — на фотофабриках в Києві і в Переяслав-Хмельницькому. Фотоапаратура виробляється в Києві (камера «Київ» для 35 мм плівки, яка спочатку копіювала німецький Цейс «Контакс») і біля

Харкова (камера «ФЕД» для 35 мм плівки, яка спочатку копіювала німецьку «Лейка»). У Києві виробляють ще дзеркальні однооб'єктивні камери «Київ-88» (6х6 см, яка спочатку копіювала шведську «Хассельблад») та «Київ-60» (6х6 см, яка спочатку копіювала німецьку «Пентакон Сікс»^[3]) і виробляли камери «Київ-Вега» (для плівки 16 мм), «Київ-35» (для плівки 35 мм). Фотозбільшувачі виробляються у Дніпропетровську, освітлювальна апаратура у Києві (фабрика «КИНАП») та в Одесі, де також виробляють кіноапаратуру.

Тепер в Україні діє «Національна спілка фотохудожників України» (НСФХУ). Вона була заснована ще в грудні 1989 в м. Київ. На сьогодні НСФХУ перетворилась у велику й поважну організацію фотомитців, що має свої творчі осередки в усіх обласних центрах України та АР Крим. У великих містах діють фотоклуби, основною метою яких є популяризація фотографії та фотомистецтва та сприяння творчому розвитку фотоаматорам.

Розглянемо напрями, стилі фотографії.

Види фото:

- ✚ традиційне (аналогове), яке базується на досягненнях оптики та хімічних технологій в галузі світлочутливих матеріалів;
- ✚ монохромне;
- ✚ кольорове;
- ✚ електронне, яке базується на електронно-оптичних технологіях і технічних засобах, як аналогових, так і цифрових — цифрове фото.

Фотознімки бувають *репортажні* (фіксує миттєвості життя без втручання фотографа), *постановочні* (втілює художній задум, спеціально організовані для фотографування сцени). Фотограф може бути аматором і професіоналом. Професійні фотографи: весільні, модельні, рекламні, пейзажні, спортивні, фотожурналісти.

Що висвітлюють фотокореспонденти?

- соціальні катастрофи
- явища природи
- дивовижні стихії

Разом з пожежниками, пілотами, військовими, фотокореспондент — це також стресова професія.

Фотомистецтво належить до візуальних (пластичних) і водночас технічних.

Фотомистецтво поєднує художню виразність і правдивість.

Етапи сприймання фотографії:

- розвага
- технічний засіб передачі інформації
- мистецький рівень

Напрями фотографії: *документальна, *художня

Засоби виразності фотографії:

- композиція,
- ракурс,
- колір,
- світлотінь,

- елементи переднього плану і тла відповідно до вимог візуальної гармонії.

Жанри художньої фотографії

Жанри, споріднені з живописом

- натюрморт
- портрет
- пейзаж
- ню
- автопортрет

Жанри, специфічні для фотографії

- репортаж
- документальне фото
- вуличне фото
- реклама
- репродукція

Сучасні технічні засоби спростили отримання якісного зображення

(порівняйте зображення Харківської академії культури початку XX ст.. і сучасне цифрове фото)

У сучасній фотографії розрізняють напрями і стилі: етнографічно-соціологічний, репортажний, плакатно-реklamний, художньо-конструктивний, декоративний, символічний, імпресіоністичний.

Популярні сучасні напрями у фотографії

Аерофотографія — напрям фотомистецтва, який дає можливість відчувати себе птахом і побачити нашу планету з висоти пташиного лету.

Підводна фотографія — жанр фотографії, фотозйомка різних об'єктів, що знаходяться під водою. Як правило, виконується із застосуванням спеціального водонепроникного обладнання або за допомогою звичайного фотоапарата, розміщеного в бокс для підводної зйомки або в м'який водозахисний чохол.

Макрофотографія — вид фотографії, призначений для зображення дрібних об'єктів у великому масштабі.

Фото-арт — вид творчості на основі колажу, монтажу, в якому фотографія стає частиною простору або пам'ятки про певну художню акцію.

1966 — заснування Міжнародного центру фотографії у Нью-Йорку. У Дрездені є Музей фотомистецтва. У м.Хмельницький — також.

В 1989 році була створена Національна спілка фотохудожників України, яка займається організацією та проведенням національних і міжнародних фотоконкурсів, сприяє розвитку художньої фотографії в Україні.

Василь Пилип'юк (1950-2017)

український фотохудожник

Василь Пилип'юк (1950 -2017)– засновник першої в Україні фотогалереї «Світло і тінь» (м.Львів). *Зразки – характеризувати.*

<http://www.pylypyukgallery.com.ua/>

Гімнастика для очей <https://youtu.be/ppJMxREw5-I> .

Практичне завдання (домашня робота)

Створити фото-арт (пейзаж – куточок рідного міста; портрет) на свій смак.

5. Закріплення навчального матеріалу. Підсумок.

Особливе місце фотомистецтва у художній культурі визначається тим, що воно стало першим в історії «технічним» мистецтвом, яке могло виникнути лише на основі певних досягнень в науці (фізиці, хімії, оптиці) і техніці.

Фотографія широко застосовується на виробництві, в наукових дослідженнях, для офіційних документів і в дозвіллі. Художня фотографія є окремим видом мистецтва. Фотографічний процес лежить в основі створення кіно. Національні, міжнародні виставки, конкурси з фотомистецтва для професіоналів і аматорів відбуваються у багатьох країнах, в т.ч. і на Україні.

*Сукупність різноманітних науково-технічних засобів і технологій, які мають на меті зображення об'єктів за допомогою світла – ... (*фотографія*)

*Оперативний жанр фотожурналістики, що складається із серії знімків, де висвітлена певна подія – ... (*фоторепортаж*)

* Вид фотографії, призначений для зображення дрібних об'єктів у великому масштабі – ...(*макрофотографія*)

6. Домашнє завдання. Створити фото-арт (пейзаж – куточок рідного міста; портрет) на свій смак. Роботу надішліть на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com . Бажаю успіхів!

Рефлексія

Повторення теми “У пошуках художньої експресії. Фовізм”.